

ТОРГІВЛЯ: ВІД ПЕРЕЖИВАННЯ ДО ВИЖИВАННЯ

Яких тільки змін не зазнавала споживча кооперация району в останні роки: об'єднання і роз'єднання, реорганізація і скорочення. Та все ж, обсяги товарообороту, виробництва, заготівель знижувались, конкуренти гаряче дихали в спину, потісняючи на ринках збуту колишніх монополістів торгівлі. Врешті-решт, два роки тому райспоживспілка була реорганізована у районне споживче товариство, ліквідано ССТ, кооперативні підприємства і організації, які мали статус юридичних осіб.

Задум був ніби-то правильним - сконцентрувати усю повноту влади в руках правління райСТ, піднести рівень його відповідальності за торговельно-обслуговування, позбувшись проміжних ланок управління, які не завжди ефективно діяли в нових ринкових умовах. Однак і ці заходи не допомогли повністю уникнути кризових явищ, які поставили споживчу кооперацию на межу виживання, а пайовиків, усіх сільських жителів - перед звуженим асортиментом товарів на прилавках магазинів. Пошук виходу з кризи, оптимальної моделі господарювання спонукав правління райСТ до проведення нових структурних змін. На початку 1999 року було створено 4 кооперативних підприємства з правом юридичної особи, 14 відокремлених госпрозрахункових підрозділів, п'ять з

яких наділено правом платників податку.

Як зазначив в зборах уповноважених районного споживчого товариства голова правління райСТ С.В. Коновалов, це дало можливість дещо стабілізувати роботу галузей, значно зменшити падіння об'ємних позакників, більш повніше задовольняти потреби покупців у товарах і продукції кооперативних підприємств. Перехід на нову структуру управління дозволив у певній мірі позбутись і кабальних банківських кредитів, адже працівники внесли на розвиток своїх колективів цільові внески, поповнили ними обігові кошти, закупили більше товарів. Та й у керівників новоутворених підприємств і підрозділів стало більше самостійності, простору для ініціативи і комерційної діяльності. Завдяки цьому у минулому році з 18 підприємств і підрозділів половина досягла росту товарообігу, тоді як у 1998-му жоден колектив не спрацював позитивно. Найпомітніші результати за минулий рік мають працівники Малодорогостаївського, Бокіймівського підрозділів, кооперативне підприємство торгової бази, які очолюють С.Ф.Апончук, М.А.Базюк, С.Є.Рослюк. Тут товарооборот зріс на 150-178 відсотків. Хороші результати роботи також у підрозділах «Дубок-теремок», «Миколаївка», «Топілля», «Острозець». Однак в цілому по райСТ у минулому році товарооборот склав 1257,2 тисячі гривень, що на 392 тисячі гривень менше, ніж у 1998 році.

Знизилась показники роботи і в громадському харчуванні, виробництві та за-

готівлях. В цілому по системі допущено збитки, що, правда, їх сума в минулому році вдвічі менша, ніж у 1998-у.

Щоб утриматись на плаву, поліпшити фінансовий стан, зменшити нестачу власних обігових коштів, погасити чималі кредити банків, кооператори змушені продавати заставне майно, яка не використовується і приносить збитки. Тільки у минулому році завдяки цьому нестача обігових коштів зменшилась на 150 тисяч гривень. Хоча це, звичайно, не вирішує усіх проблем, яких у системі чимало.

Який же вихід із складного становища, в яке потрапило райСТ? Його уповноважені на зборах намагались дати відповідь на це питання, знайти оптимальні варіанти господарювання в умовах економічної кризи, що забезпечили б рентабельну роботу усіх галузей. Про це йшлося, зокрема, у виступах В.А.Кравчук, Л.Г.Вінічук, Л.М.Кильник, М.Я.Савран, Г.О.Мотько. Наголошувалось на завершенні структурної перебудови, вдосконаленні комерційної роботи, відновленні гуртового постачання товарів, розширенні виробництва хлібобулочних і ковбасних виробів, заготівель сільгосппродукції. Нагальною є потреба забезпечити ефектне використання основних фондів, відновлення роботи магазинів у багатьох селах, здачі в оренду тих, що не використовуються.

Правління райСТ прийняло досить чітку і конкретну комплексну програму розвитку споживчої кооперації у 2000 році. При наполегливій роботі над її виконанням можна сподіватись, що втрачені позиції буде повернуто.